

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА:
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ**

МАТЕРІАЛИ
ШОСТОЇ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

ОДЕСА-2017

УДК 334.716 (043.2)

ББК 65.29

Економіка підприємства : сучасні проблеми теорії та практики :
Матеріали шостої міжнар. наук.-практ. конф., 22-23 вересня 2017 р. –
Одеса, Атлант, 2017. – 324 с.

Для студентів економічних спеціальностей, викладачів, аспірантів
і докторантів вищих навчальних закладів, підприємців і працівників
управлінської діяльності підприємств та організацій

Укладачі:

- доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності ОНЕУ Янковий О.Г.
- доктор економічних наук, професор кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності ОНЕУ Сталінська О.В.
- доктор економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності ОНЕУ Семенова В.Г.
- кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності ОНЕУ Бабій О.М.
- кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності ОНЕУ Гамма Т.М.
- кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності ОНЕУ Дегтярьова О.О.
- кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності ОНЕУ Єгупов Ю.А.
- кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності ОНЕУ Літвінова В.О.
- кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності ОНЕУ Танасюк І.М.

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції з
незначною загальною правкою укладачів

ISBN 978-966-2361-93-3

© Одеський національний
економічний університет. 2017

Шевчук О.А. Інформаційно-комунікаційні технології в обліку підприємства	218
Ящук В.І. Базові принципи проектування автоматизованих інформаційних систем управління готелем	220
Даньшина Ю.В. Крауд-технологии в менеджменте организации	222
Терещенко О.М. Оптимізація структури капіталу підприємства	224
Безуглая А.А. Информационные технологии как инструмент управления предприятием	226
Буздиган М.О. Основні підходи до оцінки ділової активності підприємства	228
Герасименко Г.В. Оцінювання ефективності управління людськими ресурсами підприємства: інноваційний підхід	230
Шевчук І.А. Аналіз показників системи економічної безпеки підприємств цукрової промисловості	232

6. МАТЕМАТИКО-СТАТИСТИЧНІ МЕТОДИ І МОДЕЛІ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Янковий О.Г., Обертайло М.В. Методика моделювання чинників та складових інноваційно-інвестиційного розвитку	235
Рамазанов С.К., Стемплевська Л.В. Проблема синтезу інноваційно-орієнтованого стійкого і конкурентоспроможного розвитку підприємства в умовах криз	238
Гамма Т.М. Ієрархія рішення щодо інтеграції промислових підприємств	240
Гудзь Т.П. Таксономічний аналіз стану фінансової рівноваги металургійного підприємства	242
Мацкул В.М., Мацкул М.В. Сучасні методи оцінювання латентних показників	244
Ющенко Н.Л. Задачі технічного обслуговування обладнання, щодо яких доцільним є застосування математичних моделей	246
Янковий В.О. Оптимальна фондоозброєність у рамках виробничих функцій Аллена і Солоу	248
Шалений В.А. Основні засади управління ризиками підприємства в довгостроковому періоді	250
Плекан У.М. Моделювання процесу управління соціально відповідальною діяльністю підприємств	252
Радевич Т.В. Можливості використання кореляційно-регресійного аналізу в оцінці загального рівня екологічної безпеки підприємства	254
Reichling P., Zbandut A. Valuation of negative expected cash flows extended abstract	256
Прунцева Г.О. Основні засади застосування основ фізичної економіки на підприємстві	257

ОСНОВНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА В ДОВГОСТРОКОВОМУ ПЕРІОДІ

Функціонуючи в умовах ринку, кожне підприємства постійно перебуває під впливом великої кількості ризиків, які можуть істотним чином вплинути на ефективність його діяльності. Сьогодні управління ризиками на більшості підприємств не вважається окремим видом діяльності або функцією менеджменту та відбувається на «інтуїтивному» рівні. Слід зазначити, що для деяких видів діяльності вже накопичений певний досвід управління ризиками, в цілому, ризики, властиві підприємствам харчової промисловості як високоорганізованим системам, недостатньо вивчені, а отже, і відсутні адекватні механізми управління ними. Таким чином, на сьогоднішній день гостро стоїть проблема формування системи управління ризиками підприємств харчової промисловості як виробничих систем. При цьому під ризиками виробничої системи розуміється подія або дія, група подій або дій, які стосуються функціонування і розвитку виробничої системи і настання яких пов'язане з відхиленнями в реалізації розробленої стратегії та фінансових результатів діяльності виробничої системи від прогнозованих, очікуваних або запланованих [1]. Негативні відхилення в реалізації розробленої стратегії можна розуміти як отримання негативних фінансових результатів в довгостроковому періоді. Отже, реалізація ризиків виробничої системи призводить до отримання негативних фінансових результатів в довгостроковому і короткостроковому періоді.

Більшість досліджень реалізують окремо короткострокове або довгострокове прогнозування ризиків. Процеси оцінки та аналізу цих ризиків мають значні відмінності між собою, на що звертається мало уваги в сучасному ризик-менеджменті. При побудові моделей короткострокового прогнозування ризиків виділяють передусім ризикоутворюючі фактори короткої дії, які не акумулюють свій можливий негативний вплив. При довгостроковому прогнозуванні ризиків у більшості сучасних моделей використовуються ризикоутворюючі чинники тривалої дії, які порівняно з ризиками короткої дії, є більш інертними, вплив на які в короткому періоді неможливий [2].

Далі зупинимося на процедурі управління ризиками підприємств харчової промисловості саме в довгостроковому періоді. З огляду на те, що зазначені ризики реалізуються знижуючи прибуток підприємства, їх аналіз доцільно проводити використовуючи у якості головного індикатору (чинника-симптому) абсолютні та відносні показники прибутковості. При проведенні досліджень дії ризиків на нашу думку необхідно акцентувати головну увагу не на абстрактних ризиках, а на потенційній можливості підприємства стабільно розвиватися в умовах невизначеності та агресивного зовнішнього середовища. Отже, управління ризиками можна розглядати як забезпечення здатності системи

(підприємства) протистояти негативному впливу внутрішнього та зовнішнього середовища (дії ризикоутворюючих чинників), та використовувати ринкові можливості, які містять ознаки невизначеності, для підвищення ефективності діяльності та конкурентоспроможності. Таким чином, дослідження впливу ризиків на діяльність підприємства та, відповідно, визначення його здатності успішно функціонувати в таких умовах, є латентною (прихованою) ознакою підприємства, а отже можна говорити про відсутність можливості прямого кількісного визначення зазначеної ознаки підприємства [3].

Оцінку її рівня можна провести за допомогою методів таксономічного аналізу, засобів кластерного та дискримінантного аналізу з подальшим поглибленим дослідженням чинників-симптомів другого порядку, які також можна вважати латентними ознаками підприємства (ділова активність, ефективність використання та відтворення ресурсів, ліквідність підприємства, майновий стан, ринкова активність тощо). При цьому в якості основних чинників-симптомів здатності підприємства успішно функціонувати в умовах ризику доцільно використовувати абсолютні та відносні показники прибутковості діяльності, а також статистичні показники, які характеризують динаміку показників прибутковості та їх варіацію. В якості метрики, яка має використовуватися при проведенні таксономічного та кластерного аналізів, пропонується застосування зваженої евклідової відстані (з використанням статистичних ваг для кожного елементу динамічного ряду).

Статистичні ваги мають враховувати ту обставину, що елементи динамічного ряду мають різну цінність для визначення рівня шуканої латентної ознаки: чим більш віддаленим від поточного моменту часу є показник, тим менше він впливає на загальний результат. З урахуванням того, що функція цінності елементів динамічного ряду монотонна, то для визначення статистичних ваг може бути застосована відповідна формула Фішберна.

Використовуючи засоби класичного та модифікованого таксономічного аналізу можна кількісно охарактеризувати досліджувану латентну ознаку підприємства (здатність ефективно функціонувати в умовах ризику) як показник міри схожості об'єкта оцінки та еталона. Наступним етапом дослідження є проведення кластерного аналізу сукупності об'єктів з подальшим використанням засобів факторного аналізу для визначення основних чинників забезпечення здатності ефективного функціонування в умовах ризику та розрахунку відповідних резервів.

Література

1. Бадалова А. Г. Основные аспекты концепции управления рисками промышленных предприятий // Научный альманах. – 2006. – Вып. 4. – С. 66-79.
2. Шалений В. А. Основні методологічні засади короткострокового та довгострокового прогнозування господарських ризиків // Матеріали 77-ї наукової конференції викладачів академії / Одеська нац. акад. харч. технологій. –Одеса, 2016. – С. 329-331.
3. Янковий О. Г. Латентні ознаки в економіці : монографія. Одеса : Атлант, 2015. – 168 с.